

10.5.2022

VN/8912/2020
STM051:00/2020

TERVEYDENHUOLLON PALVELUVALIKOIMANEUVOSTON KOKOUS nro 18/2022 toimikausi 2020-2023 10.5.2022 PÖYTÄKIRJA

Aika 10.5.2022 klo 10.00-13.29
Paikka TEAMS/VM Nh Jakovara, Mariankatu 9, Hki
Osallistajat Sirkku Pikkujämsä, puheenjohtaja

Jäsenet

Juha Auvinen (läsnä, kohdat 1-7)
Teppo Heikkilä (poissa)
Tapani Hämäläinen, varapj (läsnä, kohdat 1-8)
Sirkku Jyrkkiö (läsnä, kohdat 1-7)
Janne Leinonen, varapj, (läsnä, kohdat 5-16)
Ismo Linnosmaa (läsnä)
Mirva Lohiniva-Kerkelä, varapj (läsnä)
Heikki Lukkarinen (läsnä, kohdat 3-16)
Minna-Liisa Luoma (läsnä, kohdat 1-7)
Marja Pöllänen (läsnä)
Sari Raassina (poissa)
Piia Rannanheimo (läsnä)
Juhani Sand (poissa)
Valpuri Taulasalo (läsnä)
Katri Vehviläinen-Julkunen (läsnä)

Varajäsenet

Riitta Aejmelaesus (poissa)
Veli-Matti Ulander (läsnä kohdat 1-8)
Vesa Jormanainen (läsnä)
Juha Korpelainen (poissa)
Kirsi Vainiemi (poissa)
Marina Kinnunen (poissa)
Jarmo J. Koski (läsnä)
Niina Koivuviita (poissa)
Heli Mattila (läsnä kohdat 6-16)
Nina Lindfors (poissa)
Tuula Kock (läsnä)
Kari Punnonen (poissa)
Sari Mäkinen (poissa)
Jarkko Korpi (poissa)
Teuvo Antikainen (läsnä)

Pysyvä sihteeristö

Kati Koskinen, pääsihteeri (läsnä)
Ritva Bly, erityisasiantuntija (läsnä)
Sari Koskinen, erityisasiantuntija (läsnä)
Reima Palonen, erityisasiantuntija (läsnä)
Sinikka Sihvo, erityisasiantuntija (läsnä)
Heli Sivula, korkeakouluharjoittelija (läsnä)
Leena Alanne, assistentti (läsnä)

Asiantuntijat

Ilona Autti-Rämö (läsnä, kohdat 4-12)
Mika Gissler (poissa)
Jorma Komulainen (poissa)
Maija Miettinen (poissa)

Lauri Pelkonen (poissa)
Kari Tikkinen (poissa)
Susanne Uusitalo (läsnä)

1. Avaus, kokouksen osallistujat, päätösvaltaisuus ja edellisen kokouksen pöytäkirja (22.3.2022) liite 1

Päätös: Todettiin kokouksen osallistujat ja päätösvaltaisuus. Merkittiin tiedoksi edellisen kokouksen pöytäkirja.

Todettiin, että STM on nimittänyt Anu Maksimowin tilalle vs. hallintoylilääkäri Veli-Matti Ulanderin (HUS) Palkon varajäseneksi sekä Miia Turpeisen tilalle sairaalajohtaja Sirkku Jyrkkiön (TYKS) Palkon varsinaiseksi jäseneksi.

Hyväksyttävät kuvantamisen kriteerit

2. Panoraamaröntgentutkimus oireettomalle henkilölle infektiofokuksen löytämiseksi antiresorptiivisen lääkityksen aloittamisen yhteydessä, ennen leukojen alueen sädehoitoa tai ennen immunosuppressiivisen hoidon aloittamista, Ritva Bly, (liite 2a-c)

Esitys oli lausunnolla 1.3.-12.4.2022. Lausuntoja pyydettiin keskeisiltä viranomaisilta, järjestöiltä, johtajaylilääkäreiltä ja toiminnanharjoittajilta. Lausuntoja saatiin yhteensä 13 kappaletta. Kuvantamistutkimusten jaosto käsitteli lausunnot kokouksessaan 2.5.2022.

Päätös: Hyväksyttiin kriteerit esityksen mukaan.

Hyväksyttävät suositukset

3. Nivolumabi ruokatorvisyövän tai ruokatorvi-mahalaukkurajan syövän liittämissä hoidossa, Sinikka Sihvo, (liite 3a-c)

Suositus perustuu Fimean [arviointikoosteeseen](#).

Suositusluonnos oli kommentoitava otakantaa-palvelussa 23.3.-20.4.2022, jonka kautta tuli yksi kommentti. Myyntiluvan haltija ei lähettänyt vastinetta. Lääkejaosto on viimeistellyt suosituksen 25.4. kokouksessaan ja ehdottaa ehdollisesti myönteisen suosituksen hyväksymistä.

Yleiskeskustelussa todettiin, että olisi tarpeen käydä läpi lääkesuosituksen sanoituksia ja kriteereitä, jotta voidaan jatkossa varmistaa suositusten yhteneväisyys. Sihteeristö valmistelee asiaa.

Päätös: Hyväksyttiin suositus.

Otakantaan hyväksyttävät suositusluonnokset

4. Sasitutumabigovitekaani kolmoisnegatiivisen rintasyövän hoidossa, Sinikka Sihvo

Esiteltiin yhteenveto uuden käytännön mukaisista, suositusvalmistelun alkuvaiheessa potilailta saaduista kommentteista asioista, jotka he toivovat huomioitavaksi suosituksen valmistelussa.

Lääkejaosto valmisteli 25.4. kokouksessaan suositusluonnosta ja ehdotti ehdollisesti myönteisen suosituksen hyväksymistä vietäväksi otakantaa.fi-palveluun kommentoitavaksi. Neuvosto kiinnitti huomiota ”aivoetäpesäkkeen” yhtenäiseen kirjoitustapaan. Suosituksen johtopäätös kappaleeseen tulisi lisätä perustuja yhteenvedossa esitetyille johtopäätöksille.

Yleiskeskustelussa pidettiin potilaiden osallisuutta tärkeänä. Alkuvaiheen kommentoinit-prosessi vaatii vielä kehittämistä. Ohjeistus on tärkeää, jotta vältetään väärinkäsityksiltä ja odotuksilta.

Päätös: Hyväksyttiin suositusluonnos vietäväksi otakantaa.fi-palveluun kommentoitavaksi.

Muut päätettävät asiat

5. Lääkejaoston jäsenmuutokset, Kati Koskinen

Jaoston puheenjohtaja on pyytänyt eroa Palkon jäsenyydestä työtehtävien muutoksen vuoksi. Lisäksi lääkejaostossa on tunnistettu tarve täydentää jaostoa toimikauden loppuajaksi eli 30.6.2023 saakka.

Päätös: Nimitettiin TYKS sairaalajohtaja, syöpälääkäri Sirkku Jyrkkiö Miia Turpeisen tilalle lääkejaoston puheenjohtajaksi 30.6.2023 saakka. Nimitettiin arviointiylilääkäri Kati Kinnunen (KYS) ja lääkintöneuvos Vesa Jormanainen (STM) lääkejaoston uusiksi jäseniksi 30.6.2023 saakka.

6. Kuvantamiskriteerien uudet aihe-ehdotukset, Ritva Bly, (liite 6)

Kuvantamistutkimusten jaosto on valmistellut kokouksessaan 2.5.2022 aihe-ehdotuksen: **syövänhoidon jälkeisten oireettomien henkilöiden kuvantamistutkimusten kriteerit**. Jaosto on aihe-ehdotusta valmistellessaan käsitellyt seuraavien syöpien hoidon jälkeistä diagnostista kuvantamista:

- Rintasyöpä: mammografia 1–2 vuoden välein
- Keuhkosityöpä: esim. keuhkokuva ja harkinnan mukaan vuosittainen TT-tutkimus 6 kuukauden välein ensimmäiset 2 vuotta ja sen jälkeen vuosittain vähintään 5 vuoden ajan
- Kolorektaalisyöpä: esim. vartalon TT 2 kertaa 3 vuoden aikana

Edellä mainituista aiheista kahdesta ensimmäisestä on tehty kirjallisuushaut sen varmistamiseksi, että kirjallisuutta löytyy. Näistä aiheista rintasyövän jälkeiset mammografiatutkimukset ovat määrällisesti huomattavasti suurempi ryhmä ja näistä tutkimuksista aiheutuvat kustannukset ovat vuosittain noin 4–6 miljoonaa euroa. Liitteessä on esitetty laajan aihe-ehdotuksen esimerkkinä rintasyövän hoidon jälkeisen mammografian kriteerien tarkennettu taulukkomuotoinen aihe-ehdotus Palkon arviointikriteerejä käyttäen.

Päätös: Päätettiin käynnistää kriteerien valmistelu syövänhoidon jälkeisistä kuvantamistutkimuksista oireettomille henkilöille. Priorisoidaan rintasyövän jälkeisille oireettomille henkilöille tehtävien mammografiatutkimusten kriteerit ensimmäisenä valmisteltaviksi.

7. Kuvantamistutkimusjaoston täydentäminen, Ritva Bly

Kuvantamistutkimusjaosto katsoi kokouksessaan 2.5.2022, että sitä olisi perusteltua täydentää onkologilla. Erityisesti syövänhoidon jälkeisten oireettomien henkilöiden kuvantamistutkimusten kriteerien valmistelu edellyttää perehtyneisyyttä syöpähoitoihin.

Päätös: Nimitettiin syöpätautien erikoislääkäri Leena Tiainen TAYSista Kuvantamistutkimusten jaoston jäseneksi toimikauden 30.6.2023 loppuun.

8. Libmeldy metakromaattisen leukodystrofian (MLD) hoidossa, Kati Koskinen, (liite 8)

Linkki Fimean Finose arvioinnin [tiivistelmään](#).

Päätetään, käynnistetäänkö Finose-arvioinnin perusteella suosituksen valmistelu. Lääkejaosto käsitteli arviointiraporttia kokouksessaan 21.3, eikä sillä ole selkeätä kantaa asiaan. Jaosto esitti asian käsittelyn siirtämistä Palkon päätettäväksi.

Todettiin, että harvinaissairauksien lääkkeiden arviointia olisi perusteltua kehittää yleispätevämpään suuntaan. Palkon sihteeristö ja STM käynnistävät valmistelun.

Päätös: Päätettiin, ettei Libmeldy metakromaattisen leukodystrofian (MLD) hoidossa liittyvää suositusvalmistelua aloiteta.

9. Plastiikkakirurgian jaoston työsuunnitelma, Kati Koskinen, (liite 9)

Jaoston on kokoontunut 24.3 sekä 29.4.2022. Käsiteltiin jaoston työsuunnitelma. Työsuunnitelmaa päivitetään edelleen suositusvalmistelun edetessä.

Päätös: Hyväksyttiin työsuunnitelma.

10. Plastiikkakirurgian jaoston täydentäminen, Kati Koskinen

Plastiikkakirurgian jaosto katsoi kokouksessaan 29.4.2022, että sitä olisi perusteltua täydentää kahdella plastiikkakirurgilla.

Päätös: Nimitettiin ylilääkäri, plastiikkakirurgi Minna Kelloniemi (TAYS) plastiikkakirurgian jaoston jäseneksi toimikauden 30.6.2023 loppuun. Toisen henkilön nimitys pyritään vahvistamaan 15.6.2022 Palkon kokouksessa.

Muut asiat

11. Puheenjohtajien jaosto, Reima Palonen

Katsaus pj-jaostossa käsitelyihin ajankohtaisiin asioihin.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

12. Mielenterveys- ja päihdepalvelujen jaosto, Sari Koskinen ja Heli Sivula

Esiteltiin skitsofreniapotilaan kognitiivinen kuntoutus -systemaattisen kirjallisuuskatsauksen rajaamisessa esiin tulleita kysymyksiä. Neuvosto keskusteli jaoston esittämistä rajaamisehdotuksista ja piti ylätasosta, kognitiiviset menetelmät niputtavaa, lähestymistä hyvänä.

Esiteltiin transkraniaalinen magneettistimulaatio (TMS) masennuksen hoidossa –aihe-ehdotuksen esivalmistelun etenemistä.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

13. Lisääntymisterveyden jaosto, Reima Palonen

Katsaus jaoston kokouksessa 27.4.2022 käsitelyihin asioihin.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

14. Kuvantamistutkimusten jaosto, Ritva Bly

Katsaus Bite-Wing -tutkimusten kriteerien valmisteluun. Kriteerien on suunniteltu kattavan karieksen, parodontiitin ja marginaalisen luurajan määrittämiseen käytetyn BW-kuvantamisen. Näin ollen yhdellä kriteeristöllä katettaisiin koko Bite-Wing –tutkimusten käyttöala.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

15. Ilmoitusasiat, Kati Koskinen

- Kevätkauden 2022 kokoukset:
 - 15.6.2022 (hybridi)
- Syyskauden 2022 kokoukset: (kalenteroidaan jäsenistölle)
 - 31.8 klo 10-16
 - 27.10 klo 10-16
 - 15.12 klo 10-16
- Potilasosallisuus –seminaarin (3.5.2022; Fimea, Käypä hoito ja Palko) terveiset
- Terveysfoorumien terveiset (4.5.2022)

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

16. Kokouksen päätös klo 13.29

Puheenjohtaja	Sirkku Pikkujämä
Pääsihteeri	Kati Koskinen
Erityisasiantuntija	Ritva Bly
Erityisasiantuntija	Sari Koskinen
Erityisasiantuntija	Reima Palonen
Erityisasiantuntija	Sinikka Sihvo

LIITTEET

Liite 1. Palkon 22.3.2022 kokouksen pöytäkirja

Liite 2a. [Panoraamaröntgentutkimus kriteerit](#)

Liite 2b. [Panoraamaröntgentutkimus valmistelumuistio](#)

Liite 2c. [Panoraamaröntgentutkimus lausunnot](#) (lausuntopalvelu.fi)

Liite 3a. Nivolumabi ruokatorvisyövän tai ruokatorvi-mahalaukkurajan syövän liitännäishoidossa-suositus. [Nivolumabi liitännäishoito - Palveluvalikoima](#).

Liite 3b. Nivolumabi ruokatorvisyövän tai ruokatorvi-mahalaukkurajan syövän liitännäishoidossa; otakantaa-kommentti. [Nivolumabi liitännäishoito - Palveluvalikoima](#).

Liite 3c. Nivolumabi_Fimean arviointiraportti. [Nivolumabi ruokatorvisyövän tai ruokatorvi-mahalaukkurajan syövän liitännäishoidossa \(julkari.fi\)](#).

Liite 6. Kuvantamiskriteerien uudet aihe-ehdotukset

Liite 9. Plastiikkakirurgian jaoston työsuunnitelma

JAKELU

Neuvoston varsinaiset jäsenet ja varajäsenet

Asiantuntijat

Sihteeristö

TERVEYDENHUOLLON PALVELUVALIKOIMANEUVOSTON KOKOUS nro 17 /2022 toimikausi 2020-2023

Aika 22.3.2022 klo 12.00-13.46
Paikka Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö, TEAMS, VM Nh Jakovara, Mariankatu 9

Osallistujat
Sirku Pikkujämsä, puheenjohtaja (läsnä)

Jäsenet

Juha Auvinen (läsnä)
Teppo Heikkilä (poissa)
Tapani Hämäläinen, varapj (läsnä)
Janne Leinonen, varapj (läsnä)
Ismo Linnosmaa (läsnä)
Mirva Lohiniva-Kerkelä, varapj (läsnä)
Heikki Lukkarinen (läsnä)
Minna-Liisa Luoma (läsnä)
Marja Pöllänen (poissa)
Sari Raassina (läsnä kohdat 1-4,6-7)
Piia Rannanheimo (läsnä)
Juhani Sand (poissa)
Valpuri Taulasalo (läsnä)
Miia Turpeinen (läsnä)
Katri Vehviläinen-Julkunen (läsnä)

Varajäsenet

Riitta Aejmelaeus (poissa)
Anu Maksimow (läsnä)
Vesa Jormanainen (läsnä)
Kirsi Vainiemi (poissa)
Marina Kinnunen (poissa)
Jarmo J. Koski (läsnä)
Niina Koivuviita (poissa)
Heli Mattila (poissa)
Nina Lindfors (poissa)
Tuula Kock (läsnä)
Kari Punnonen (poissa)
Sari Mäkinen (poissa)
Jarkko Korpi (poissa)
Juha Korpelainen (poissa)
Teuvo Antikainen (läsnä)

Pysyvä sihteeristö

Kati Koskinen, pääsihteeristö (läsnä)
Ritva Bly, erityisasiantuntija (läsnä kohta 5)
Sari Koskinen, erityisasiantuntija (läsnä)
Reima Palonen, erityisasiantuntija (läsnä)
Sinikka Sihvo, erityisasiantuntija (läsnä)
Leena Alanne, assistentti (läsnä)

Asiantuntijat

Mika Gissler (läsnä)
Jorma Komulainen (läsnä)
Maija Miettinen (poissa)
Lauri Pelkonen (läsnä kohdat 1-3)
Kari Tikkinen (poissa)
Susanne Uusitalo (läsnä)

1. Avaus, kokouksen osallistujat, päätösvaltaisuus ja edellisen kokouksen pöytäkirja (4.2.2022), Liite 1

Päätös: Todettiin kokouksen osallistujat ja päätösvaltaisuus. Merkittiin tiedoksi edellisen kokouksen pöytäkirja. Todettiin, että STM on nimittänyt lääketaloustieteilijä Piia Rannanheimon Vesa Kiviniemen tilalle jäseneksi toimikauden loppuun 30.6.2023 saakka.

Päätettiin, että kohta 5 käsitellään kohdan 9 jälkeen.

Hyväksyttävät suositukset

2. Pembrolitsumabi-yhdistelmähoito ruokatorvisyövän ja ruokatorvi-mahalaukkurajan adenokarsinooman hoidossa, Sinikka Sihvo (liite 2a-c)

Suositusluonnos oli kommentoitava otakantaa-palvelussa 7.2-4.3.2022. Yhtään kommentteja ei tullut eikä myyntiluvan haltija toimittanut vastinetta. Lääkejaosto esitti ehdollisesti myönteisen suosituksen hyväksymistä.

Päätös: Hyväksyttiin suositus.

Otakantaan hyväksyttävät suositusluonnokset

3. Nivolumabi ruokatorvisyövän tai ruokatorvi-mahalaukkurajan syövän liitännäishoidossa, Sinikka Sihvo, (Liite 3)

Suositus perustuu Fimean [arviointikoosteeseen](#).

Lääkejaosto esitti ehdollisesti myönteisen suosituksen viemistä kommentoitavaksi otakantaa.fi-palveluun.

Neuvosto teki suositusluonnokseen pieniä korjauksia ennen sen hyväksymistä vietäväksi otakantaa.fi-palveluun.

Päätös: Hyväksyttiin suositusluonnos julkaistavaksi kommentoitavaksi otakantaa.fi-palvelussa.

Muut päätettävät asiat

4. Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi sukupuolen vahvistamisesta sekä siihen liittyvien lakien muuttamisesta, Reima Palonen, (Liite 4)

Palkolle on varattu mahdollisuus antaa lausunto hallituksen esityksestä, jossa viitataan useassa kohdin Palkon sukupuolidysforian hoidosta antamiin suosituksiin. Lausuntopyyntö löytyy [Lausuntopalvelusta](#). Lausuntopyynnön taustalla on erityisesti Palkon kesäkuussa 2020 hyväksymät [kolme sukupuolidysforian hoitomenetelmiä koskevaa suositusta](#).

Päätös: Hyväksyttiin lausunto.

5. Kuvantamiskriteerien uudet aihe-ehdotukset, Ritva Bly, (Liite 5)

Kuvantamistutkimusten jaosto on valmistellut kokouksessaan 14.3.2022 aihe-ehdotuksen kriteerien valmistelemiseksi bite wing –hammasröntgentutkimukselle (liite 5a), joka on yksi yleisimmin Suomessa tehtävistä röntgentutkimuksista. Jaosto on varmistanut kirjallisuushaulla tutkitun tiedon riittävyyden kriteerien valmistelemiseksi.

Päätös: Päätettiin käynnistää bite wing –tutkimusten kriteerien valmistelu.

6. Ilona Autti-Rämön valitseminen asiantuntijaksi, Kati Koskinen, (Liite 6)

Ehdotetaan, että Palko valitsee dosentti Ilona Autti-Rämön Palkon asiantuntijaksi 30.6.2023 saakka. Siltä osin kuin hän tekee tehtäviä, jotka eivät kuulu normaalin jaostotyöskentelystä maksettavan kokouspalkkion piiriin, ehdotetaan, että Palko päättäisi Autti-Rämölle maksettavan tuntipalkkion suuruudeksi 55,50 euroa.

Päätös: Ilona Autti-Rämö nimettiin Palkon asiantuntijaksi 30.6.2023 saakka 55,50 euron tuntipalkkiolla.

Muut asiat

7. Puheenjohtajien jaosto, Reima Palonen

Esitettiin lyhyt katsaus pj-jaostossa käsitellyistä ajankohtaisista asioista.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

8. Mielenterveys- ja päihdepalvelujen jaosto, Sari Koskinen

Katsaus jaostossa käsiteltyihin asioihin.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

9. Lisääntymisterveyden jaosto, Reima Palonen

Katsaus jaoston kokouksessa 17.3.2022 käsiteltyihin asioihin.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

10. Plastiikkakirurgian jaosto, Kati Koskinen

Katsaus jaoston toiminnan käynnistämiseen.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

11. Ilmoitusasiat, Kati Koskinen

- Kevätkauden 2022 kokoukset:
 - 10.5.2022 hybridi
 - 15.6.2022 hybridi
- Koulutus Palkon uusille jäsenille 26.4 klo 14-16
- Terveysfoorumi 4.5.2022 Kuntatalo/striimaus
- Syyskauden 2022 kokoukset hybridi-kokouksina
 - syyskuun alku
 - lokakuun puoliväli
 - joulukuun alku

12. Kokouksen päätös klo 13.46.

Puheenjohtaja	Sirkku Pikkujämsä
Pääsihteeri	Kati Koskinen
Erityisasiantuntija	Ritva Bly
Erityisasiantuntija	Sari Koskinen
Erityisasiantuntija	Reima Palonen
Erityisasiantuntija	Sinikka Sihvo

LIITTEET

Liite 1. Palkon 4.2.2022 kokouksen pöytäkirja
Liite 2a. Pembrolitsumabi suositus. [Pembrolitsumabi-yhdistelmähoito - Palveluvalikoima](#).
Liite 2b. Pembrolitsumabi tiivistelmä. [Pembrolitsumabi-yhdistelmähoito - Palveluvalikoima](#).
Liite 2c. Pembrolitsumabi_ Fimean arviointiraportti. [Pembrolitsumabi-yhdistelmähoito - Palveluvalikoima](#).
Liite 3. Nivolumabi asiantuntijalausunto
Liite 4. Palkon lausunto hallituksen esityksestä laiksi sukupuolen vahvistamisesta sekä siihen liittyvien lakien muuttamisesta
Liite 5. Aihe-ehdotus hammasröntgentutkimukselle (Bite wing)
Liite 6. Palkon asiantuntijan valinta Autti-Rämö

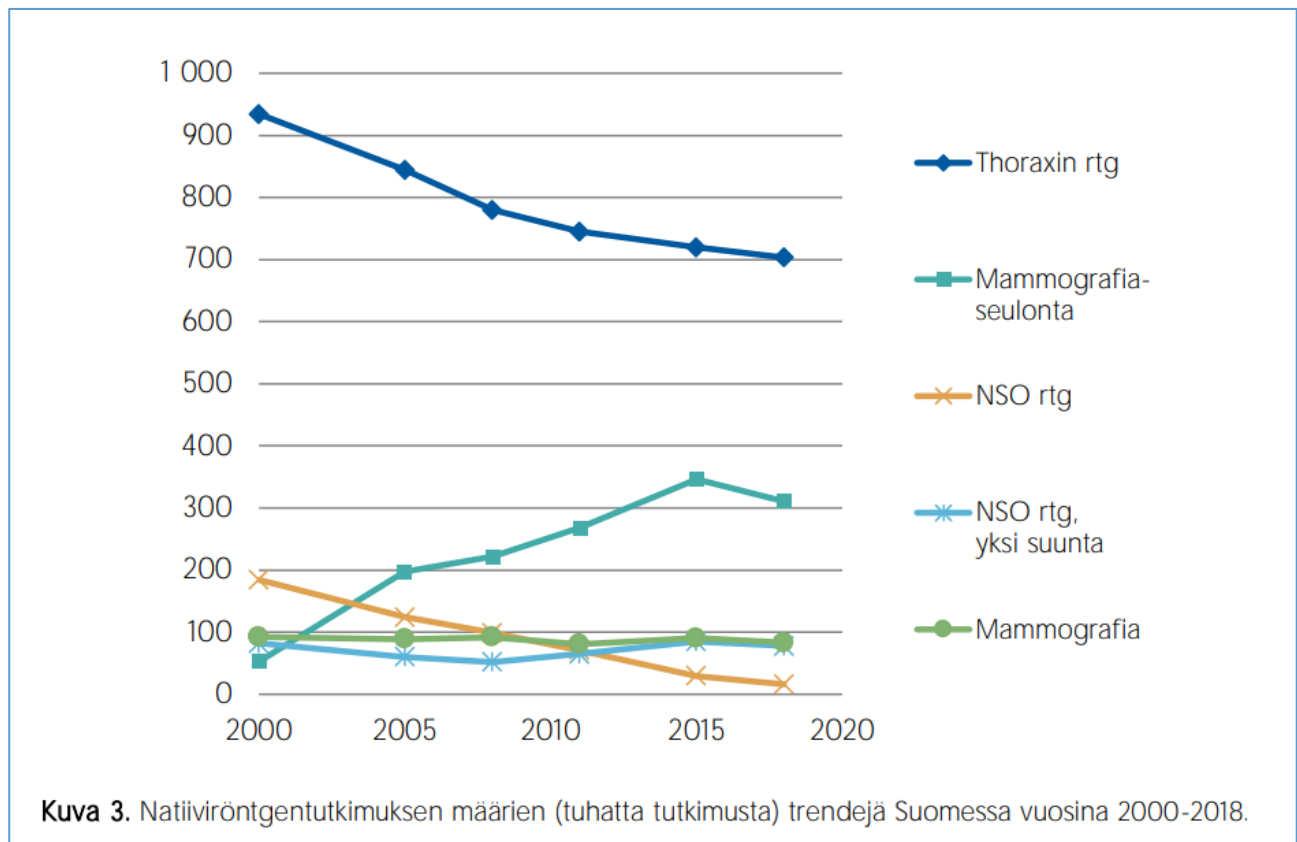
JAKELU

Neuvoston varsinaiset jäsenet ja varajäsenet
Asiantuntijat
Sihteeristö

Muistio Palkon kokoukseen 10.5.2022**Aihe-ehdotus****Syövän hoidon jälkeen oireettomalle henkilölle tehtävät kuvantamistutkimukset:****Hoidetun rintasyövän jälkeen oireettomalle henkilölle tehtävä mammografia**

Palkon arviointikriteerit suositusaiheista päätettäessä	Hoidetun rintasyövän jälkeen oireettomalle henkilölle tehtävä diagnostinen röntgentutkimus
Kliinisten/kuvantamiskäytäntöjen ja saatavuuden alueellinen vaihtelu, yhdenvertaisuus (jo käytössä olevan menetelmän osalta)	Mammografialaitteita on Suomessa noin 160 kappaletta ja tutkimusten saatavuus on hyvä. Seulontamammografiaa tehdään myös liikkuvissa yksiköissä. Seulontamammografiatutkimuksia tehdään kokonaisuudessaan Suomessa vuosittain noin 310 tuhatta tutkimusta ja kliinistä mammografiaa noin 100 tuhatta tutkimusta (kuva 1).
Terveysongelman yleisyys	Seurannassa pyritään rintasyövän paikallisuusiutuman tai toisen rinnan uuden syövän varhaiseen toteamiseen. Rutiinimaisia laboratorio- tai röntgentutkimuksia ei suositella lukuun ottamatta mammografiaa, joka suositellaan tehtäväksi premenopausaalisille potilaille vuoden välein ja muille 1–2 vuoden välein. (KH rintasyöpä)
Terveysongelman vakavuus	Noin joka viidennen rintasyöpäpotilaan tauti uusii. Rintarauhaskudos on suhteellisesti ottaen herkkää säteilylle (ICRP 103). Rintasyövän seulonnan on arvioitu olevan tehokasta 69-ikävuoteen saakka. Rintasyöpään sairastuu vuosittain noin 5000 henkilöä, joista suurin osa on 60–69-vuotiaita (kuva 2). Hoidetun rintasyövän jälkeen mammografiatutkimuksia jatketaan 5–10 vuotta 1–2 vuoden välein, usein erikoissairaanhoidossa.
Terveydenhuollon menetelmän (intervention) turvallisuus (mm. haitat)	Mammografiasta aiheutuu säteilyaltistusta, joka lisää syöpäkuoleman riskiä noin 0,6 prosenttia yhtä sievertiä kohti. Yhdestä molempien rintojen mammografiatutkimuksesta aiheutuu alle 3 mllisievertin ekvivalenttiannos.
Taloudelliset vaikutukset	Seurantamammografiassa käyviä rintasyövän sairastaneita on noin 50 000–80 000 henkilöä joka vuosi, jos seuranta lopetetaan viimeistään 10 vuoden kuluttua. Yhden mammografiatutkimuksen hinta on noin 74–111 euroa. Pienimmän hinnan

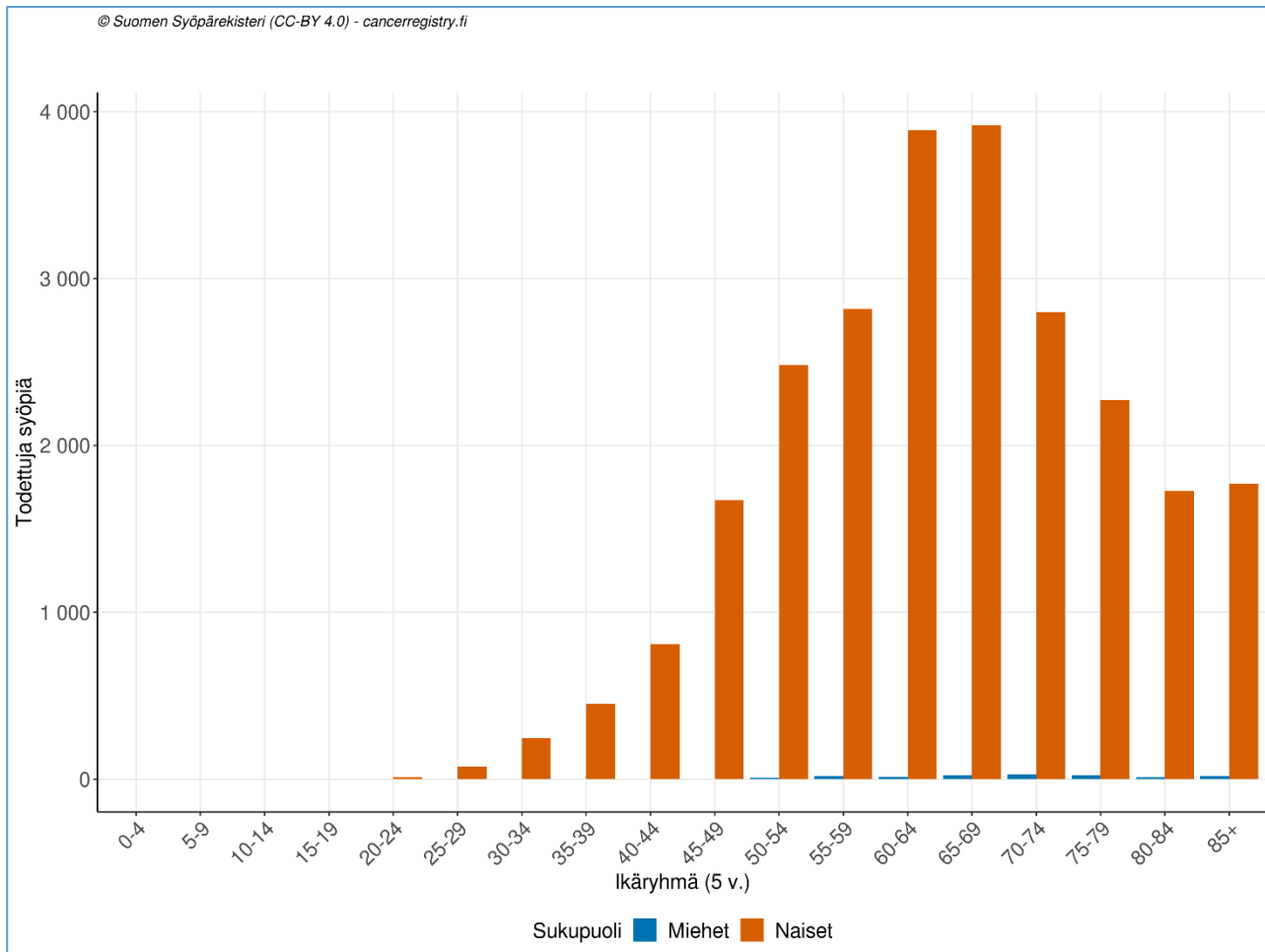
Palkon arviointikriteerit suositusaiheista päätettäessä	Hoidetun rintasyövän jälkeen oireettomalle henkilölle tehtävä diagnostinen röntgentutkimus
	mukaan arvioituna kustannus olisi 3,7–5,9 milj. euroa. KELA korvasi vuonna 2018 noin 9000 mammografiatutkimuksesta (ei seulontaa) yhteensä 1,3 miljoonaa euroa. Kuvantamista ja kuvien lausumista varten tarvitaan röntgenhoitajien ja radiologien mammografian erityisosaamista.
Eettiset kysymykset (esim. julkinen arvokeskustelu tarpeen, erityisen haavoittuvat potilasryhmät, yhdenvertaisuuskysymykset, menetelmän voimakas markkinointi)	Yleisesti halutaan jatkuvia terveystarkastuksia ja mammografian uskotaan varmistavan, ettei syöpää ole. Jos resursseja käytetään epätarkoituksenmukaisesti, se on pois terveydenhuollossa tarvittavista resursseista.

Kuva 1. Seulonta- ja kliinisten mammografioiden määrät vuonna 2018 suhteessa muihin yleisiin röntgentutkimuksiin (lukumäärät ilmoitettu tuhansina tutkimuksina). Lähde: STUK-B 242 /Lokakuu 2019.

Katsausartikkeli: Rintasyöpäpotilaan seuranta (Duodecim 2016):

<https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/231619/duo13476.pdf?sequence=1>

Kuva 2. Tiedetut rintasyöpätapaukset ikäryhmittäin Suomessa vuosina 2015-2019 (Suomen Syöpärekisteri 2021).

Muistio
2.5.2022

1(2)

Työsuunnitelma 2022-23 plastiikkakirurgian jaosto

Palko asetti kokouksessaan 15.12.2021 plastiikkakirurgian jaoston 30.6.2023 päättyvän toimikauden loppuun. Jaoston tehtäväksi asetettiin suosituksen valmistelu esteettisen ja lääketieteellisesti perustellun kirurgian rajanvedosta Palkon hyväksyttäväksi.

Jaosto on kokoontunut kaksi kertaa. On tunnistettu, että Palkon asettama aihe on erittäin laaja, ja geneerisen suosituksen laatiminen annetusta aiheesta muodostuu varsin haastavaksi. Tällainen suositus saattaa jäädä vaikutuksiltaan vähäiseksi, mikäli se ei ole yksiselitteinen ja erilaisiin tilanteisiin sovellettavissa.

Jaosto esittää, että suositusvalmistelussa edettäisiin vaiheittain siten, että ensimmäisessä vaiheessa tuotetaan rajattu suositus, jonka valmistelussa käytetään esimerkkinä tiettyjä tautitiloja, joista aiheutuu potilaalle merkittävää lääketieteellistä haittaa. Haitat voivat olla toiminnallisia, merkittävää kipua aiheuttavia, hoitoa edellyttäviä ja psyykkistä tai sosiaalista haittaa aiheuttavia. Myöhemmissä vaiheissa suosituskokonaisuutta laajennettaisiin tarpeen mukaan.

Suosituksen nimi tulisi muuttaa seuraavasti: Lääketieteellisesti perusteltu plastiikkakirurgia osa 1: rintojen pienennysleikkaus, lihavuusleikkauksen jälkeinen vartalonmuovauskirurgia, vatsalihasten erkaumaleikkaus sekä lipödeeman hoito.

Jaosto käsittelee suositusvalmistelussa seuraavia aihealueita ja teemoja:

- Yleiset teemat
 - lääketieteelliset kysymykset
 - eettiset kysymykset
 - sosiaaliset kysymykset
 - juridiset kysymykset
 - taloudelliset kysymykset
 - muiden maiden linjausten selvittäminen
- Tarkasteltavat toimenpiteet
 - rintojen pienennysleikkaus
 - lihavuusleikkauksen jälkeinen vartalonmuovauskirurgia
 - vatsalihasten erkaumaleikkaus
 - lipödeeman hoito

Jaosto hyödyntää tiedonhaussa jaoston jäsenistön asiantuntemusta ja kirjastojen tiedonhakupalveluita. Alustavien tiedonhakujen ja työsuunnitelman tarkentamisen perusteella teetetään laajempi kirjallisuuskatsaus. Jaosto järjestää aihekokonaisuuden kannalta relevantin potilasedustajien tapaamisen.

Työsuunnitelmaa päivitetään tarpeen mukaan. Suosituksen arvioidaan valmistuvan Palkon nykyisen toimikauden aikana, mikäli neuvosto päättää hyväksyä työsuunnitelman. Palkon ja jaoston toimikausi päättyy 30.6.2023, mutta uusi kokoonpano voi tehdä päätöksen työn jatkamisesta, mikäli suosituksen valmistelu on edelleen kesken.